To besedilo je zgolj informativne narave in nima pravnega učinka. Institucije Unije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti. Verodostojne različice zadevnih aktov, vključno z uvodnimi izjavami, so objavljene v Uradnem listu Evropske unije. Na voljo so na portalu EUR-Lex. Uradna besedila so neposredno dostopna prek povezav v tem dokumentu

►B

DIREKTIVA 2001/81/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 23. oktobra 2001

o nacionalnih zgornjih mejah emisij za nekatera onesnaževala zraka

(UL L 309, 27.11.2001, str. 22)

spremenjena z:

		Uradni list		
		št.	stran	datum
►M1	Direktiva Sveta 2006/105/ES z dne 20. novembra 2006	L 363	368	20.12.2006
►M2	Uredba (ES) št. 219/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009	L 87	109	31.3.2009
►M3	Direktiva Sveta 2013/17/EU z dne 13. maja 2013	L 158	193	10.6.2013
►M4	Direktiva (EU) 2016/2284 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2016	L 344	1	17.12.2016

spremenjena z:

►A1	Akt o pogojih pristopa Češke republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike in prilagoditvah Pogodb, na katerih temelji Evropska unija	L 236	33	23.9.2003

▼B

DIREKTIVA 2001/81/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 23. oktobra 2001

o nacionalnih zgornjih mejah emisij za nekatera onesnaževala zraka

Člen 1

Cilj

Cilj te direktive je omejiti emisije onesnaževal, ki povzročajo zakisljevanje in evtrofikacijo, ter predhodnikov ozona, zato da se v Skupnosti izboljša varstvo okolja in zdravja ljudi pred škodljivimi učinki zakisljevanja, evtrofikacije tal in prizemnega ozona ter dosegajo dolgoročni cilji, da se ne presežejo kritične ravni in obremenitve, ter učinkovito zaščititi vse ljudi pred znanimi tveganji zdravja zaradi onesnaženosti zraka z določitvijo nacionalne zgornje meje emisij za leti 2010 in 2020 kot mejni leti ter opravijo zaporedne presoje, kakor je določeno v členih 4 in 10.

Člen 2

Področje veljavnosti

Ta direktiva zajema emisije iz vseh virov onesnaževal iz člena 4, ki nastanejo zaradi človekovih dejavnosti, na ozemlju držav članic in njihovih izključnih ekonomskih conah.

Ne zajema:

(a) emisij v mednarodnem pomorskem prometu;

(b) emisij zrakoplovov zunaj ciklusa vzletanja in pristajanja;

(c) emisij na Kanarskih otokih za Španijo;

(d) emisij v prekomorskih departmajih za Francijo;

(e) emisij na Madeiri in Azorih za Portugalsko.

Člen 3

Opredelitve pojmov

V tej direktivi:

(a) „AOT 40“ pomeni vsoto razlik med urnimi koncentracijami prizemnega ozona, ki presegajo 80 μg/m^3 (= 40 ppb), in 80 μg/m^3, ki se akumulirajo v dnevnih urah od maja do julija vsako leto;

(b) „AOT 60“ pomeni vsoto razlik med urnimi koncentracijami prizemnega ozona, ki presegajo 120 μg/m^3 (= 60 ppb), in 120 μg/m^3, ki se akumulirajo v celem letu;

(c) „kritična obremenitev“ pomeni količinsko oceno izpostavljenosti enemu ali več onesnaževalom, pod katero se v skladu z zdajšnjimi dognanji ne pojavljajo pomembni škodljivi učinki na točno določene občutljive elemente okolja;

▼B

(d) „kritična vrednost“ pomeni koncentracijo onesnaževal v zraku, nad katero se v skladu z zdajšnjimi dognanji lahko pojavljajo neposredni škodljivi učinki na prejemnikih, kakor so ljudje, rastline, ekosistemi ali materiali;

(e) „emisija“ pomeni izpust snovi iz točkovnega ali razpršenega vira v zrak;

(f) „mrežna celica“ pomeni kvadrat 150 km x 150 km, kar je ločljivost, ki se uporablja pri kartiranju kritičnih obremenitev na evropski ravni ter pri spremljanju emisij in usedlin snovi iz zraka v okviru Programa sodelovanja za spremljanje in oceno onesnaževanja zraka na velike razdalje v Evropi (EMEP);

(g) „ciklus vzletanja in pristajanja“ pomeni ciklus, ki ga predstavljajo naslednja časovna obdobja v vsakem obratovanju: prilet 4,0 minute; vožnja po tleh/prosti tek na tleh 26,0 minute, vzlet 0,7 minute; vzpon 2,2 minute;

(h) „nacionalna zgornja meja emisij“ pomeni največjo količino snovi, izraženo v kilotonah, ki jo država članica lahko emitira v koledarskem letu;

(i) „dušikovi oksidi“ in „NO_x“ pomeni dušikov monoksid in dušikov dioksid, izražena kot dušikov dioksid;

(j) „prizemni ozon“ pomeni ozon v najnižji plasti troposfere;

(k) „hlapne organske snovi“ in „VOC“ pomeni vse organske spojine, razen metana, nastale pri človekovih dejavnostih, ki pri reagiranju z dušikovimi oksidi in ob prisotnosti sončne svetlobe lahko proizvedejo fotokemične oksidante.

Člen 4

Nacionalne zgornje meje emisij

1. Države članice morajo najpozneje do leta 2010 omejiti svoje letne emisije žveplovega dioksida (SO_2), dušikovih oksidov (NO_x), hlapnih organskih snovi (VOC) in amoniaka (NH_3) do količin, ki ne presegajo zgornjih mej emisij iz Priloge I, upoštevajoč vse spremembe, nastale z ukrepi Skupnosti, ki se sprejmejo na podlagi poročil iz člena 9.

2. Države članice morajo zagotoviti, da ne presežejo zgornje meje emisij iz Priloge I nobeno leto po letu 2010.

Člen 5

Začasni okoljski cilji

Namen nacionalnih zgornjih mej emisij iz Priloge I je izpolniti naslednje prehodne okoljske cilje za Skupnost kot celoto do leta 2010:

(a) *Zakisljevanje*

Področja, kjer so kritične obremenitve presežene, se zmanjšajo vsaj za 50 % (v vsaki mrežni celici) glede na stanje v letu 1990.

▼B

(b) *Izpostavljenost prizemnemu ozonu, povezana z zdravjem ljudi*

Obremenitev s prizemnim ozonom, ki presega kritično raven zdravja ljudi (AOT 60 = 0), se v vseh mrežnih celicah zmanjša za dve tretjini glede na stanje v letu 1990. Poleg tega obremenitev s prizemnim ozonom v nobeni mrežni celici ne presega absolutne meje 2,9 ppm.h.

(c) *Izpostavljenost prizemnemu ozonu povezana z varstvom rastlin*

Obremenitev s prizemnim ozonom, ki presega kritično raven za poljščine in polnaravno vegetacijo (AOT 40 = 3 ppm.h), se v vseh mrežnih celicah zmanjša za eno tretjino glede na stanje v letu 1990. Poleg tega obremenitev s prizemnim ozonom v nobeni mrežni celici ne presega absolutne meje 10 ppm.h, izražene kot preseganje kritične ravni 3 ppm.h.

Člen 6

Nacionalni programi

1. Države članice morajo najpozneje do 1. oktobra 2002 izdelati programe za postopno zmanjšanje nacionalnih emisij snovi iz člena 4 s ciljem, da bi najpozneje do leta 2010 dosegle skladnost vsaj z nacionalnimi zgornjimi mejami emisij iz Priloge I.

2. Nacionalni programi morajo vključevati informacije o sprejetih in predvidenih politikah in ukrepih ter številčno opredeljene ocene učinka teh politik in ukrepov na emisije onesnaževal v letu 2010. Navedejo se pričakovane znatne spremembe v zemljepisni porazdelitvi nacionalnih emisij.

3. Države članice morajo do 1. oktobra 2006 dopolniti in revidirati nacionalne programe, kakor je potrebno.

4. Države članice morajo dati na voljo javnosti in ustreznim organizacijam, kakor so okoljske organizacije, programe, izdelane v skladu z odstavki 1, 2 in 3. Informacije, ki so na voljo javnosti in organizacijam po tem odstavku, so jasne, razumljive in lahko dostopne.

▼M4

———————

▼B

Člen 9

Poročila Komisije

1. Komisija mora leta 2004 in leta 2008 poročati Evropskemu parlamentu in Svetu o napredku pri doseganju skladnosti z nacionalnmih zgornjimi mejami emisij iz Priloge I ter koliko se bodo do leta 2010 verjetno dosegli začasni okoljski cilji iz člena 5 in koliko se lahko do leta 2020 dosežejo dolgoročni cilji iz člena 1. Poročila vsebujejo ekonomsko oceno, skupaj z gospodarnostjo, koristmi, oceno dodatnih stroškov in koristi ter družbenogospodarskim vplivom pri upoštevanju nacionalnih zgornjih mej emisij na posamezne države članice in

▼B

sektorje. Vključujejo prav tako pregled omejitev področja uporabe te direktive, kakor so opredeljene v členu 2, in oceno, koliko bi bilo treba dodatno zmanjšati emisije, da se dosežejo začasni okoljski cilji iz člena 5. Upoštevajo poročila držav članic, izdelana na podlagi člena 8(1) in (2), ter med drugim:

(a) kakršno koli novo zakonodajo Skupnosti, ki je bila morebiti sprejeta za določanje meje emisij in standardov za izdelke za ustrezne vire emisij;

(b) razvoj najboljših razpoložljivih tehnik v okviru izmenjave informacij po členu 16 Direktive 96/61/ES;

(c) cilje zmanjšanja emisij za leto 2008 za emisije žveplovega dioksida in dušikovih oksidov iz obstoječih velikih kurilnih naprav, ki jih države članice sporočijo na podlagi Direktive 2001/80/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2001 o omejevanju emisij nekaterih onesnaževal v zrak iz velikih kurilnih naprav ([1]);

(d) zmanjšanje emisij tretjih držav in njihove zaveze za zmanjšanje, zlasti ukrepe, ki jih bodo sprejele države kandidatke za pristop, ter možnosti za dodatno zmanjšanje emisij v regijah blizu Skupnosti;

(e) kakršno koli novo zakonodajo Skupnosti in vse mednarodne predpise o emisijah ladij in zrakoplovov;

(f) razvoj prometa in kakršno koli nadaljnje ukrepanje za nadzor emisij v prometu;

(g) razvoj na področju kmetijstva, nove napovedi v zvezi z živino in izboljšanje metod zmanjševanja emisij v kmetijstvu;

(h) kakršne koli večje spremembe na trgu oskrbe z električno energije v državi članici in nove napovedi, ki odražajo ukrepe držav članic za izpolnitev njihovih mednarodnih obvez v zvezi s spremembami podnebja;

(i) oceno zdajšnjih in napovedanih preseganj kritičnih obremenitev in priporočenih vrednosti WHO za prizemni ozon;

(j) možnost identifikacije predlaganega začasnega cilja za zmanjšanje evtrofikacije tal;

(k) nove tehnične in znanstvene podatke skupaj z oceno negotovosti pri:

(i) nacionalnih katastrih emisij;

(ii) vhodnih referenčnih podatkih;

(ii) poznavanju čezmejnega transporta in usedanja snovi;

(iv) kritičnih obremenitvah in ravneh;

(v) uporabljenem modelu;

ter oceno tako nastale negotovosti pri nacionalnih zgornjih mejah emisij, potrebnih za izpolnitev prehodnih okoljskih ciljev iz člena 5;

(l) ali se je treba izogniti prekomernim stroškom za katero koli posamezno državo članico;

([1]) UL L 309, 27.11.2001, str. 1.

▼B

(m) primerjavo modelnih izračunov z opazovanji o zakisljevanju, evtrofikaciji in prizemnem ozonu z vidika izboljšanja modelov;

(n) možno uporabo ustreznih ekonomskih inštrumentov, kadar je primerno.

2. Leta 2012 mora Komisija poročati Evropskemu parlamentu in Svetu o skladnosti z zgornjimi mejami iz Priloge I ter o napredku v zvezi z začasnimi okoljskimi cilji iz člena 5 in dolgoročnimi cilji iz člena 1. Poročilo Komisije upošteva poročila držav članic, izdelana na podlagi člena 8(1) in (2), ter dejavnike, naštete v točkah (a) do (n) odstavka 1.

Člen 10

Presoja

1. Poročila iz člena 9 upoštevajo dejavnike iz člena 9(1). Komisija pri pripravi vsakega poročila opravi presojo te direktive glede na naštete dejavnike, napredek pri prizadevanju doseči zgornje meje emisij do leta 2010, znanstveni in tehnični napredek ter napredek pri prizadevanju doseči začasne cilje te direktive in dolgoročne cilje, ne presegati kritičnih obremenitev in ravni ter smernic WHO o kakovosti zraka za ozon.

2. Pri presoji, ki mora biti zaključena v letu 2004, se bodo ovrednotile okvirne zgornje meje emisij za Skupnost kot celoto, navedene v Prilogi II. Ovrednotenje teh okvirnih zgornjih mej se bo upoštevalo pri analizi nadaljnjih gospodarnih ukrepov, ki bodo morebiti sprejeti za zmanjšanje emisij vseh ustreznih onesnaževal, da bi se do leta 2010 dosegli začasni okoljski cilji iz člena 5 za Skupnost kot celoto.

3. Vse presoje vključujejo nadaljnjo raziskavo ocenjenih stroškov in koristi nacionalnih zgornjih mej emisij, izračunanih z najsodobnejšimi modeli in z uporabo najboljših razpoložljivih podatkov, da se doseže najmanjša možna negotovost, ter prav tako ob upoštevanju napredka pri širjenju Evropske unije in ustreznosti alternativnih metodologij, glede na dejavnike iz člena 9.

4. Brez poseganja v člen 18 Direktive 96/61/ES, zato da bi se preprečilo izkrivljanje konkurence in ob upoštevanju ravnotežja med koristmi in stroški ukrepanja, Komisija dodatno preuči, ali je treba oblikovati usklajene ukrepe Skupnosti za najpomembnejše gospodarske sektorje in izdelke, ki prispevajo k zakisljevanju, evtrofikaciji in nastajanju prizemnega ozona.

5. Poročila iz člena 9 bodo, če bo primerno, spremljali predlogi za:

(a) spremembe nacionalnih zgornjih mej iz Priloge I, da se izpolnijo začasni okoljski cilji iz člena 5 in/ali spremembe teh začasnih okoljskih ciljev;

▼B

(b) morebitno dodatno zmanjšanje emisij, da se, po možnosti do leta 2020, dosežejo dolgoročni cilji te direktive;

(c) ukrepe za zagotovitev skladnosti z zgornjimi mejami.

Člen 11

Sodelovanje s tretjimi državami

Za spodbujanje uresničevanja cilja iz člena 1 si Komisija in države članice, kakor je primerno in brez poseganja v člen 300 pogodbe, prizadevajo za dvostransko in večstransko sodelovanje s tretjimi državami in ustreznimi mednarodnimi organizacijami, kakor so Ekonomska komisija OZN za Evropo (UNECE), Mednarodna pomorska organizacija (IMO) in Mednarodna organizacija civilnega letalstva (ICAO), vključno z izmenjavo informacij o tehničnih in znanstvenih raziskavah ter razvoju, da se izboljša osnova za pomoč pri zmanjševanju emisij.

Člen 12

Poročila o emisijah ladij in zrakoplovov

1. Komisija do konca leta 2002 poroča Evropskemu parlamentu in Svetu, koliko emisije v mednarodnem pomorskem prometu prispevajo k zakisljevanju, evtrofikaciji in nastajanju prizemnega ozona v Skupnosti.

2. Komisija do konca leta 2004 poroča Evropskemu parlamentu in Svetu, koliko emisije zrakoplovov zunaj ciklusa vzletanja in pristajanja prispevajo k zakisljevanju, evtrofikaciji in nastajanju prizemnega ozona v Skupnosti.

3. Vsako poročilo določa program ukrepov, ki bi se lahko sprejeli na mednarodni ravni in ravni Skupnosti za zmanjšanje emisij iz zadevnega sektorja, kot osnovo za nadaljnjo obravnavo v Evropskem parlamentu in Svetu.

Člen 13

Odbor

1. Komisiji pomaga odbor, ustanovljen na podlagi člena 12 Direktive 96/62/ES, v nadaljnjem besedilu „odbor“.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člena 4 in 7 Sklepa 1999/468/ES ob upoštevanju določb člena 8.

Obdobje iz člena 4(3) Sklepa 1999/468/ES je tri mesece.

▼M2

3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člen 5a(1) do (4) in člen 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

▼B

Člen 14

Kazenske sankcije

Države članice določijo kazni, ki se uporabljajo za kršitve nacionalnih določb, sprejetih na podlagi te direktive. Kazni naj bodo učinkovite, sorazmerne in odvračajoče.

Člen 15

Prenos

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, pred 27. novembrom 2002. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo glavnih določb nacionalne zakonodaje, ki jo sprejmejo na področju, zajetem s to direktivo.

Člen 16

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati z dnem objave v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

Člen 17

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

▼M3

PRILOGA I

NACIONALNE ZGORNJE MEJE EMISIJ ZA SO_2, NO_x, VOC IN NH_3, KI JIH JE TREBA DOSEČI DO LETA 2010 ([1])

Država	SO_2 Kilotone	NO_x Kilotone	VOC Kilotone	NH_3 Kilotone
Belgija	99	176	139	74
Bolgarija ([2])	836	247	175	108
Češka	265	286	220	80
Danska	55	127	85	69
Nemčija	520	1 051	995	550
Estonija	100	60	49	29
Irska	42	65	55	116
Grčija	523	344	261	73
Španija	746	847	662	353
Francija	375	810	1 050	780
Hrvaška ([3])	70	87	90	30
Italija	475	990	1 159	419
Ciper	39	23	14	9
Latvija	101	61	136	44
Litva	145	110	92	84
Luksemburg	4	11	9	7
Madžarska	500	198	137	90
Malta	9	8	12	3
Nizozemska	50	260	185	128
Avstrija	39	103	159	66
Poljska	1 397	879	800	468
Portugalska	160	250	180	90
Romunija ([2])	918	437	523	210
Slovenija	27	45	40	20
Slovaška	110	130	140	39
Finska	110	170	130	31
Švedska	67	148	241	57
Združeno kraljestvo	585	1 167	1 200	297

▼**M3**

Država	SO_2 Kilotone	NO_x Kilotone	VOC Kilotone	NH_3 Kilotone
EU 28	8 367	9 090	8 938	4 324

([1]) Te nacionalne zgornje meje emisij so oblikovane z namenom, da se v večji meri izpolnijo začasni okoljski cilji iz člena 5. Pričakuje se, da bo izpolnitev teh ciljev povzročila tolikšno zmanjšanje evtrofikacije tal, da se bo območje Skupnosti, kjer usedline hranljivega dušika presegajo kritične obremenitve, zmanjšalo za približno 30 % glede na stanje v letu 1990.

([2]) Te nacionalne zgornje meje emisij so začasne in ne posegajo v ponovni pregled v skladu s členom 10 te direktive, ki bo končan v letu 2008.

([3]) Nacionalne zgornje meje emisij za Hrvaško bodo dosežene do dne njenega pristopa k Uniji.

▼B

PRILOGA II

Zgornje meje emisij za SO_2, NO_x in VOC (tisoč ton)

▼M3

	SO_2 Kilotone	NO_x Kilotone	VOC Kilotone
EU 28 ([1])	7 902	8 267	7 675

([1]) Te zgornje meje emisij so začasne in ne posegajo v ponovni pregled v skladu s členom 10 te direktive, ki bo končan v letu 2008.

▼B

Te zgornje meje emisij so oblikovane zato, da bi se do leta 2010 dosegli prehodni okoljski cilji iz člena 5 za Skupnost kot celoto.

▼M4